

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра психології та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Анатолій МАРТИНЕНКО

серпень 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
В ГРУПАХ ДІТЕЙ РАНЬОГО І ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

підготовки Бакалавра
(назва ступеня вищої освіти)

освітньої програми Дошкільна освіта
(назва освітньої програми)

спеціальності 012 Дошкільна освіта
(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

[Handwritten signature]

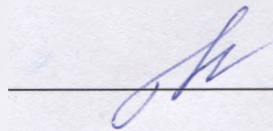
Робоча програма з педагогічної практики в групах дітей раннього і дошкільного віку для здобувачів вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта», 2021 року.

Розробники: Гришко Ольга Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки;

Клевака Леся Петрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки.

Погоджено

Гарант освітньої програми

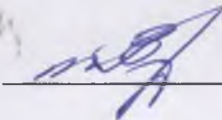

Леся КЛЕВАКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від «27» серпня 2024 року №1

Т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки

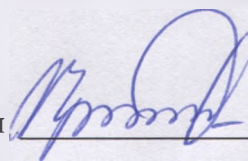
Вікторія ШЕВЧУК

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією
факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії
факультету філології, психології та педагогіки

Віктор ЧЕРНИШОВ

«29» серпня 2024 року

1. Опис практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика практики
		Форма навчання денна
Кількість кредитів – 12	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Обов’язкова
Загальна кількість годин – 360		
	Спеціальність 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки:
		4-й
		Семестр
		7-й
		Самостійна робота
		360 год.
		Вид контролю: диференційований залік

2. Мета та завдання практики

Педагогічна практика в групах дітей раннього і дошкільного віку є складовою частиною підготовки майбутніх фахівців з дошкільної освіти.

Мета практики – є набуття здобувачами вищої освіти досвіду навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку в умовах ЗДО.

Найголовнішим критерієм ефективності проходження практики є здатність здобувачів вищої освіти вирішувати професійні проблеми в діяльності вихователя.

Завдання практики:

1. Ознайомити студентів з організаційно-педагогічною та методичною роботою вихователя у групах дітей раннього та дошкільного віку.
2. Поглиблювати знання здобувачів вищої освіти з психології, педагогіки та фахових методик; формувати уміння застосовувати знання при виконанні педагогічних завдань в умовах реального освітній процесу ЗДО.
3. Вчити здобувачів вищої освіти організовувати процес навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку відповідно із сучасними вимогами педагогічної науки, шукати шляхи його оптимізації.
4. Формувати у здобувачів вищої освіти систему педагогічних умінь, необхідних для виконання функцій вихователя ЗДО:
 - планувати освітній процес: ставити мету, цілеспрямовано відбирати засоби, методи і прийоми організації освітнього процесу; складати конспекти різних форм роботи з дітьми; прогнозувати результати освітнього впливу;
 - реалізовувати мету виховання і навчання під час проведення різних форм роботи з дітьми, будувати роботу з врахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей, динаміки їхнього розвитку;
 - організовувати педагогічне спілкування з вихованцями на основі особистісно орієнтованих освітньо-виховних технологій;
 - застосовувати різноманітні методи, спрямовані на творче виконання завдань всебічного розвитку і виховання дітей раннього і дошкільного віку у сучасних умовах;

- керувати різними видами діяльності дітей раннього і дошкільного віку, будувати взаємини з дошкільниками на основі взаєморозуміння і партнерства;
- проводити діагностику знань, умінь і навичок дітей раннього і дошкільного віку;
- проводити фізкультурно-оздоровчі заходи, спрямовані на зміцнення здоров'я дітей раннього і дошкільного віку;
- створювати умови для цікавого змістовного життя дітей раннього і дошкільного віку протягом дня;
- організовувати дитячий колектив, проводити індивідуальну роботу з дітьми.

5. Удосконалювати вміння здобувачів вищої освіти спостерігати за освітнім процесом у групах дітей раннього і дошкільного віку, визначати його своєрідність та освітньо-виховну ефективність; аналізувати власну педагогічну діяльність, самостійно знаходити шляхи її покращення, визначати завдання самоосвіти.

6. Розвивати вміння організовувати різні форми роботи з батьками, залучати їх до проведення спільних педагогічних заходів, надавати консультативно-методичну допомогу сім'ям у вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

7. Вчити спостерігати і аналізувати освітній процес у групі ЗДО, визначати ефективність педагогічного впливу.

8. Виховувати у студентів любов до педагогічної професії, стимулювати до поглиблення педагогічних знань та розвитку педагогічних здібностей.

9. Закріплювати теоретичні знання у практичних ситуаціях.

10. Розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку.

Проходження практики дозволить сформувати наступні компетентності:

Інтегральну компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності:

СК 2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

СК 7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

СК 9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

СК 11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

СК12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

СК 13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

3. Передумови для проходження практики

Передумовами проходження практики є дисципліни, які мають бути вивчені здобувачами раніше, зокрема такі як: «Основи наукових досліджень», «Основи природознавства з методикою», «Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку».

4. Очікувані результати проходження практики

Формулювання результатів проходження практики базується на результатах, визначених освітньою програмою (програмних результатах навчання), відповідно до матриці відповідності програмних результатів ОПП.

Програмні результати практики за ОПП:

ПР 07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР 08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР 11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПР 12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР 13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

5. Засоби діагностики результатів проходження практики

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів проходження практики можуть бути:

- звіт;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- диференційований залік.

6. Програма практики

6.1. Вимоги до баз практики і робочі місця

Базами практики можуть бути державні і приватні заклади дошкільної освіти (ЗДО), які мають групи дітей раннього, молодшого дошкільного, середнього дошкільного та старшого дошкільного віку.

Перевага віддається таким ЗДО, які мають можливості для реалізації цілей і завдань практики в більш повному обсязі. Підставою для призначення конкретного ЗДО базою практики є наявність укладеного договору між університетом та даним ЗДО на проходження практики групою здобувачів вищої освіти або індивідуальних договорів на підставі угод щодо проходження практики.

На визначених базах практики майбутній фахівець повинен отримати певні практичні навички виконання конкретної роботи з дошкільної освіти. У зв'язку з цим робочі місця здобувачів вищої освіти можуть знаходитися у групах, за якими закріплені практиканти.

На базі практики здобувачів вищої освіти консультує методист та вихователі ЗДО.

Керівники практики від ЗДО створюють сприятливі умови для роботи здобувача вищої освіти при проходженні практики, забезпечують їх необхідними нормативними та звітними документами, проводять індивідуальні бесіди з конкретних питань програми практики, контролюють якість та строки виконання робіт. Після закінчення практики підписують і завіряють печаткою звіт про проходження практики, складають відгук і характеристику на здобувача вищої освіти, який проходив практику.

6.2. Обов'язки керівників практики та здобувачів вищої освіти при проходженні практики

Методичне керівництво практикою від університету здійснює кафедра психології та педагогіки. Керівник від університету зобов'язаний стежити за правильною організацією практики, систематично контролювати її проходження, а також консультувати здобувачів вищої освіти з усіх питань, пов'язаних з проходженням практики.

Практиканти мають можливість щодня відвідувати Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» для консультацій з керівником практики від кафедри.

По закінченні практики керівник від університету перевіряє щоденник, індивідуальний план проходження практики та звіт з практики, інформує про проведення публічного захисту звіту з практики, за результатами якого виставляється остаточна оцінка.

Здобувач вищої освіти при проходженні практики зобов'язаний:

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- вчасно, згідно з графіком навчального процесу, прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівників;
- вивчити і дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- своєчасно подати керівнику практики від кафедри звітну документацію, що вимагається програмою практики, й скласти диференційований залік з практики.

6.3. Зміст практики та розподіл бюджету часу

За період практики здобувачі вищої освіти відповідно до змісту практики виконують завдання, що мають бути відображені у окремих розділах звіту. Зміст практики визначається її завданнями.

Практика триває 8 тижнів (360 год.).

Практика враховує можливість реалізації індивідуальної освітньої траєкторії (практику можна проходити на базі ЗДО різних форм власності, центрів раннього розвитку,

спеціалізованих закладів для дітей раннього та дошкільного віку тощо).

Навчально-методичне керівництво, проведення та виконання програми практики забезпечує кафедра психології та педагогіки. Загальну організацію та контроль за її проведенням здійснює керівник практики. Груповий керівник практики: проводить інструктаж з техніки безпеки, охорони праці та контролює умови праці; допомагає (за необхідності) здобувачам вищої освіти скласти індивідуальний план роботи на весь період практики; консультує (за потребою) у процесі проходження практики; здійснює перевірку та аналіз документації, подану здобувачем вищої освіти після завершення проходження практики; бере участь у настановчій та підсумковій конференціях; бере участь у проведенні загального підсумку з практики та оцінює роботу здобувача вищої освіти.

Здобувач вищої освіти повинен відвідати установочну конференцію, на якій керівник практики ознайомлює студентів із змістом та завданнями практики, інформує студентів щодо форм робочих і звітних документів, відбувається ознайомлення з правилами охорони праці та техніки безпеки.

Здобувач вищої освіти самостійно розподіляють завдання по днях і тижнях, керуючись програмою практики та нормативами часу на основні види роботи вихователя.

Розподіл часу практики

№ з/п	Етапи практики	Тривалість, год.
1	2	3
1	Ознайомлення з базою проходження практики і комплексне вивчення специфіки їхньої роботи: - ознайомлення з закладом дошкільної освіти, бесіда з директором, методистом, медичним працівником, вихователями та іншими учасниками освітнього процесу; - вивчення документації, яку веде вихователь (перспективний та календарний план та ін.); - ознайомлення з методами та формами роботи вихователів, за якими закріплено здобувача вищої освіти; - складання і затвердження індивідуального плану роботи практиканта (протягом перших 3-х днів практики).	10
2	Вивчення роботи вихователя в групах дітей раннього віку: - ознайомлення з професійними функціями вихователя групи дітей раннього віку, вивчення специфіки його роботи; - вивчення документації, яка ведеться в групі раннього віку; - оцінення відповідності змісту освітнього процесу до вимог державних освітніх програм та Базового компонента дошкільної освіти; - аналіз діяльності вихователя (педагогічна майстерність, індивідуальний стиль діяльності вихователя, педагогічне спілкування, форми, методи і засоби, які використовує вихователь в освітньому процесі); - набуття умінь здійснювати освітню роботу з орієнтацією на набуті теоретичні знання; - визначення рівня функціонування ігрових умінь вихованців; - виготовлення наочних посібників з метою їх подальшого застосування в освітньому процесі (дидактичний матеріал для формування сенсорної культури, розвитку мовлення тощо); - проведення одного режимного моменту; одного заняття; однієї гри (вид гри практикант обирає самостійно).	80

3	Вивчення роботи вихователя в групах дітей молодшого дошкільного віку: - ознайомлення з професійними функціями вихователя групи дітей молодшого дошкільного віку, вивчення специфіки його роботи; - вивчення документації, яка ведеться в групі молодшого дошкільного віку; - оцінення відповідності змісту освітнього процесу до вимог державних освітніх програм та Базового компонента дошкільної освіти; - аналіз діяльності вихователя (педагогічна майстерність, індивідуальний стиль діяльності вихователя, педагогічне спілкування, форми, методи і засоби, які використовує вихователь в освітньому процесі); - набуття умінь здійснювати освітню роботу з орієнтацією на набуті теоретичні знання; - визначення рівня функціонування ігрових умінь вихованців; - виготовлення наочних посібників з метою їх подальшого застосування в освітньому процесі (дидактичний матеріал); - проведення одного режимного моменту; одного заняття; однієї гри (вид гри практикант обирає самостійно).	80
4	Вивчення роботи вихователя в групах дітей середнього дошкільного віку: - ознайомлення з професійними функціями вихователя групи дітей середнього дошкільного віку, вивчення специфіки його роботи; - вивчення документації, яка ведеться в групі середнього дошкільного віку; - оцінення відповідності змісту освітнього процесу до вимог державних освітніх програм та Базового компонента дошкільної освіти; - аналіз діяльності вихователя (педагогічна майстерність, індивідуальний стиль діяльності вихователя, педагогічне спілкування, форми, методи і засоби, які використовує вихователь в освітньому процесі); - набуття умінь здійснювати освітню роботу з орієнтацією на набуті теоретичні знання; - визначення рівня функціонування ігрових умінь вихованців; - виготовлення наочних посібників з метою їх подальшого застосування в освітньому процесі (дидактичний матеріал); - проведення одного режимного моменту; одного заняття; однієї гри (вид гри практикант обирає самостійно).	90
5	Вивчення роботи вихователя в групах дітей старшого дошкільного віку: - ознайомлення з професійними функціями вихователя групи дітей старшого дошкільного віку, вивчення специфіки його роботи; - вивчення документації, яка ведеться в групі старшого дошкільного віку;	90

	- оцінення відповідності змісту освітнього процесу до вимог державних освітніх програм та Базового компонента дошкільної освіти; - аналіз діяльності вихователя (педагогічна майстерність, індивідуальний стиль діяльності вихователя, педагогічне спілкування, форми, методи і засоби, які використовує вихователь в освітньому процесі); - набуття умінь здійснювати освітню роботу з орієнтацією на набуті теоретичні знання; - визначення рівня функціонування ігрових умінь вихованців; - виготовлення наочних посібників з метою їх подальшого застосування в освітньому процесі (дидактичний матеріал); - проведення одного режимного моменту; одного заняття; однієї гри (вид гри практикант обирає самостійно).	
6	Підготовка та оформлення звітної документації. Підготовка, систематизація та узагальнення інформації для оформлення звітної документації.	10
	Усього	360

Під час практики здобувач вищої освіти повинен виконати всі розділи програми.

7. Підготовка звіту з практики

Звіт з практики повинен відображати тільки самостійну роботу здобувача вищої освіти в ЗДО. Переказ у звіті матеріалів, викладених в інструкціях, підручниках, лекціях не допускається. Письмовий звіт з практики разом із щоденником подається у встановлений термін (не пізніше ніж через тиждень після закінчення практики) керівнику практики від університету для перевірки, рецензування і допуску до захисту. Письмова рецензія керівника практики від кафедри заноситься до щоденника практиканта. Звіт з практики має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти програми практики. Обов'язковим є наявність висновків. Розділи і окремі питання звіту повинні бути чітко визначені, викладені в логічній послідовності і конкретизовані. Таблиці, ілюстрований матеріал, додатки повинні бути змістовими і оформленими відповідно до вимог стандартів.

Перелік звітної документації:

1. Щоденник практики.
2. Індивідуальний план проходження практики та перелік виконаних студентом видів роботи.
3. Звіт практики:
 - 3.1. Один режимний момент в групі раннього віку.
 - 3.2. Один режимний момент в групі молодшого дошкільного віку.
 - 3.3. Один режимний момент в групі середнього дошкільного віку.
 - 3.4. Один режимний момент в групі старшого дошкільного віку.
 - 3.5. Одне заняття в групі раннього віку.
 - 3.6. Одне заняття в групі молодшого дошкільного віку.
 - 3.7. Одне заняття в групі середнього дошкільного віку.
 - 3.8. Одне заняття в групі старшого дошкільного віку.
 - 3.9. По одній грі для дітей раннього, молодшого дошкільного, середнього дошкільного, старшого дошкільного віку з наочністю.
 - 3.10. Конспекти додаткових матеріалів для роботи з дітьми раннього та дошкільного

віку в щоденному житті до 15 сторінок друкованого тексту (віршовані загадки, приказки, прислів'я, перелік казок, конспект бесіди, сюжетні картинки, ігри, добірка посилань на аудіоказки, руханки та ін.).

Здобувачі вищої освіти повинні свій звіт з практики підтвердити наявністю фотоматеріалів виконаних видів діяльності, в яких брали участь.

Протягом практики здобувачі вищої освіти проводять такі залікові заходи в кожній віковій групі: один режимний момент; одне заняття; одну гру (вид гри практикант обирає самостійно). Заняття проводяться відповідно до календарного планування. Можна обрати заняття за однією з освітніх ліній Базового компоненту дошкільної освіти: "Особистість дитини", "Дитина в соціумі", "Дитина в природному довкіллі", "Дитина в світі культури", "Гра дитини", "Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі", "Мовлення дитини".

Кожне заняття, проведене практикантом, обговорюється з вихователем-наставником, який оцінює заняття за п'ятибальною системою, фіксуючи оцінку у щоденнику роботи здобувачів вищої освіти під час практики.

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання не передбачено

9. Критерії оцінювання результатів проходження практики

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом проходження практики.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Шкала та критерії оцінювання результатів проходження практики

Шкала, бали	Критерії оцінювання
90 – 100	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, розділи містять повний та вичерпний опис проведеної роботи, аналіз її результатів проведений на високому рівні. Зроблені висновки є обґрунтованими, конкретними та відповідають поставленим завданням. За результатами роботи надані практичні рекомендації, спрямовані на покращення діяльності досліджуваного об'єкту. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується необхідним пакетом документів, розташованих у додатках звіту. Звіт і щоденник практики оформлені відповідно до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження практики, його відповіді на поставлені питання вичерпні та розгорнуті.

82 – 89	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, але мають місце окремі недоліки, розділи містять повний опис проведеної роботи та аналіз її результатів. Зроблені висновки є обґрунтованими, конкретними та відповідають поставленим завданням. За результатами роботи надані практичні рекомендації. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак вони недостатньо використані у процесі аналізу. Звіт і щоденник практики мають незначні недоліки у оформленні, подані до захисту у визначений кафедрою термін. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє знання процесів, досліджуваних під час проходження практики, його відповіді на поставлені питання конкретні та правильні.
74 – 81	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, але мають місце окремі недоліки, розділи містять опис проведеної роботи, однак проведений аналіз містить неточності. Зроблені висновки є конкретними відповідають поставленим завданням, надано рекомендації, однак має місце недостатнє обґрунтування висновків та рекомендацій. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний та недостатньо використаний у процесі аналізу. Звіт і щоденник подані до захисту у визначений кафедрою термін, однак мають місце окремі зауваження щодо їх оформлення. Здобувач вищої освіти в цілому володіє змістом роботи, демонструє розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак його відповіді на поставлені питання неповні або неточні.
64 – 73	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики в цілому розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання (не менше 75%), однак містить деякі помилки при вирішенні завдань практики, аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, не глибокий, містить деякі помилки. Зроблені висновки в переважній більшості відповідають поставленим завданням, однак має місце недостатнє та частково помилкове обґрунтування висновків та наданих рекомендацій. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний, не використаний або недостатньо використаний у процесі аналізу, частково неактуальний. Звіт і щоденник подані до захисту у визначений кафедрою термін, однак у оформленні допущені помилки. Під час захисту здобувач вищої освіти показує задовільний рівень володіння змістом роботи, допускає помилки у відповідях, неповно та неточно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперує фактами на рівні запам'ятовування.
60 – 63	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання неповністю (але не менше 50%), містить помилки при

	вирішенні завдань практики, аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, має поверхневий характер, має помилки, частково базується на недостовірних даних. Зроблені висновки відповідають поставленим завданням частково, відсутнє або недостатнє та іноді помилкове обґрунтування висновків та наданих рекомендацій. Звіт у додатках містить неповний або неактуальний пакет документів. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, у оформленні допущені помилки. Під час захисту здобувач вищої освіти показує мінімальний рівень володіння змістом роботи, допускає значні помилки у відповідях.
35-59	Здобувач вищої освіти виконав частково (менше 50%) програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання частково (менше 50%), містить грубі помилки при вирішенні завдань практики; аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, має поверхневий характер, має помилки, базується на недостовірних даних або відсутній. Зроблені висновки відповідають поставленим завданням частково (менше 50%), відсутнє або помилкове обґрунтування висновків та рекомендацій. Звіт у додатках містить неповний (менше 50%) або неактуальний пакет документів. Порушено графік проходження практики. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, у оформленні допущені помилки. Недостатній обсяг пакету документів, передбачених програмою практики та/або методичними рекомендаціями. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє незадовільне володіння матеріалом звіту, нерозуміння змісту практики, відповідає не по суті питання, допускає грубі помилки у відповідях та показує неспроможність їх виправити.
0-34	Здобувач вищої освіти не виконав програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики частково викладений та не розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, містить грубі помилки, базується на недостовірних даних або відсутній. Відсутні передбачені програмою практики та/або методичними рекомендаціями додатки. Порушено графік проходження практики. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, оформлені не відповідно до встановлених вимог. Відсутній необхідний обсяг пакету документів, передбачених програмою практики та/або методичними рекомендаціями. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє незадовільне володіння матеріалом звіту, нерозуміння змісту практики, відповідає не по суті питання, допускає грубі помилки у відповідях та показує неспроможність їх виправити.

10. Методи контролю

Підсумковим контролем є захист звіту з практики у формі диференційованого заліку. Він здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Шкала і критерії оцінювання результатів виконання та захисту звіту з практики

Виконання		Захист
змістової частини	оформлення	
0-50	0-10	0-40

Захист звіту практики та наявність оформленого щоденника з практики є **обов'язковими**.

За умови відсутності хоча б однієї частини чи інших складових елементів, передбачених методичними рекомендаціями, звіт з практики **до захисту не допускається**.

Змістова частина	
36-50	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується необхідним пакетом документів бази практики, розташованих у додатках звіту. Розділи звіту повністю розкривають зміст практики, містять вичерпний опис проведеної роботи, аналіз діяльності бази практики глибокий, проведений на високому рівні. Висновки та рекомендації логічно узгоджуються із завданнями, чіткі та обґрунтовані, мають практичне значення для покращення діяльності бази практики. Відгуки керівника практики від підприємства та керівника практики від кафедри позитивні.
21-35	Здобувач вищої освіти в цілому виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів бази практики, розташованих у додатках звіту, однак вони недостатньо використані у процесі аналізу. Розділи звіту розкривають зміст практики, містять достатньо повний опис проведеної роботи. Аналіз діяльності бази практики здійснений на середньому рівні, не врахована частина аспектів. Висновки та рекомендації в цілому обґрунтовані, однак не повною мірою відповідають завданням, мають практичне значення для покращення діяльності бази практики, однак відсутня чіткість його визначення. Відгуки керівника практики від підприємства та керівника практики від кафедри позитивні.
6-20	Здобувач вищої освіти переважно виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний, не використаний або недостатньо використаний у процесі аналізу, частково неактуальний. Розділи звіту в цілому розкривають зміст практики, містять опис проведеної роботи. Аналіз діяльності бази практики поверхневий, недостатньо глибокий та/або структурований. Висновки фрагментарні, частково відповідають завданням; рекомендації не аргументовані або недостатньо аргументовані. Відгуки керівника практики від підприємства та керівника практики від кафедри містять несуттєві зауваження.
0-5	Здобувач вищої освіти не виконав програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики від підприємства та/або від керівника від кафедри. Достовірність викладеного у розділах матеріалу не підтверджується пакетом документів бази практики. Розділи звіту частково розкривають зміст практики, містять неповний опис проведеної роботи або опис роботи відсутній. Аналіз діяльності бази практики відсутній або виконаний формально. Висновки та/або рекомендації відсутні або не відповідають програмі практики.

Оформлення	
9-10	Звіт має чітку структуру (титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина, висновки, рекомендації, список джерел літератури, додатки) та повністю відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст чіткий, викладений стисло, стилістично правильно, без помилок.
6-8	Структура звіту відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст чіткий, але містить незначні стилістичні чи граматичні помилки.
3-5	Структура звіту в цілому відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст містить значну кількість помилок.
0-2	Звіт не структурований, в цілому не відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст викладений нечітко, незрозуміло, із значною кількістю помилок.
Захист	
31-40	Доповідь логічна, змістовна, структурована, може супроводжуватися якісно підготовленою презентацією. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження практики, його відповіді на поставлені питання впевнені, вичерпні та розгорнуті.
21-30	Доповідь в цілому розкриває зміст практики, але має несуттєві недоліки, може супроводжуватися презентацією. Здобувач вищої освіти володіє змістом роботи, демонструє середній рівень знань, отриманих за результатами проходження практики, відповіді повні, але містять незначні неточності.
11-20	В доповіді втрачена логічність викладення змісту виконаної роботи під час проходження практики, зміст повністю не розкрито, доповідь не структурована, може супроводжуватися презентацією, презентація не повністю відображає зміст звіту. Рівень знань достатній, відповіді неповні, містять помилки.
0-10	Доповідь та презентація відсутні або не відповідають змісту роботи та/або програми практики. Здобувач не володіє на достатньому рівні змістом роботи, виконаної під час проходження практики. Відповіді нечіткі, поверхневі, невпевнені, з суттєвими помилками.

**Шкала оцінювання результатів підготовки та захисту
звіту з практики**

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Незадовільно
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

Педагогічна практика в групах дітей раннього і дошкільного віку: методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / Уклад. Л. П. Клевака, О.І. Гришко. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024. 30 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / наук. ред. та упорядник О.Л. Кононко. Київ: Світич, 2014. 430 с.
2. Базовий компонент дошкільної освіти. Законодавство України. 2021. URL: <https://ezavdnz.mcfra.ua/book?bid=37876>
3. Виховання дітей раннього віку в закладах дошкільної освіти різних типів: монографія / С. А. Васильєва, Н. В. Гавриш, В. В. Рагозіна; за наук. ред. Н. В. Гавриш. Кропивницький : ІМЕКС-ЛТД, 2021. 226 с.
4. Дмитрієва В. Методика раннього розвитку Марії Монтесорі. Від 6-ти місяців до 6-ти років / перекл. А. Сіненко. Київ: Форс Україна, 2019. 224 с.
5. Дитина: Освітня програма для дітей віком від двох до семи років / наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богиніч, Н.І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред.: В.Г. Беленька, М.А. Машовець. – К.: Київ, ун-т Б. Грінченка, 2016. 304 с.
6. Комплексна програма розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку «Соняшник» / Л. В. Калуська. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 88 с.
7. Кононко О. Л. Психолого-педагогічні аспекти розвитку дитини раннього віку: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 255 с.
8. Косенчук О.Г, Новик І.М., Венгловська О.А., Куземко Л.В. Державний стандарт дошкільної освіти : особливості впровадження. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 240 с.
9. Маляточко: програма розвитку дітей пренатального та раннього віку / автор. колектив; наук. керівник К. Л. Крутий. Запоріжжя: ТОВ «ЛПІС ЛТД», 2020. 90 с.
10. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт». Тернопіль: Мандрівець, 2012. 104 с.
11. Психолого-педагогічна діагностика розвитку дітей раннього дошкільного віку: навчально-методичний посібник / За науковою редакцією Л. О. Федорович. Укладачі О.В. Гнітій, І. В. Макаренко, Л. О. Федорович. Кременчук: Християнська Зоря, 2008. 217 с.
12. Рогальська Н. В. Педагогіка дітей раннього віку: навч.-методич. посіб. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2015. 150 с.
13. Рогальська Н. В., Авраменко О. О. Психолого-педагогічні засади раннього дитинства: навчально-методичний посібник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2017. 186 с.
14. Розвиваємо, навчаємо, виховуємо дитину третього року життя : метод. посіб. / за ред. Т. І. Поніманської. Київ : Видавничий дім «Слово», 2013. 568 с. Українське дошкільля: [програма розвитку дитини дошкільного віку] / О.І. Білан, Л.М. Возна, О.Л. Максименко. Тернопіль : Мандрівець, 2012. 264 с.
15. Я у Світі. Програма розвитку дитини від народження до шести років / О.П. Ксьонова, А.М. Аніщук, Л.В. Артемова та ін.; наук. кер. О. Л. Кононко. Київ: ТОВ «МЦФЕР – Україна», 2019. 488 с.

Допоміжна

1. Беленька Г.В. Віконечко в природу: методичний посібник для вихователів дітей дошкільного віку. Київ : Сім кольорів, 2014. 56 с.

2. Богуш А.М., Луцан Н.І. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників: мовленнєві ігри, ситуації, вправи: навч. посіб. Київ : Слово, 2014. 302 с.
3. Беленька Г.В. Віконечко в природу: методичний посібник для вихователів дітей дошкільного віку. Київ: Сім кольорів, 2014. 56 с.
4. Вільчковський Е.С., Денисенко Н.Ф. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах: навч.-метод. посіб. Тернопіль : Мандрівець, 2008. 128 с.
5. Використання художньої літератури для дітей у навчально-виховному процесі дошкільного навчального закладу: науково-методичний посібник / Укл. М.В. Коченгіна. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2012. 180 с.
6. Гавриш Н. Інтегроване заняття: методична кухня. *Дошкільне виховання*. 2018. №7. С.8-13.
7. Гладченко О.М. Ознайомлення дошкільників із навколишнім світом. До Базової програми «Я у Світі». Харків : Видавнича група «Основа», 2011. 191 с.
8. Гуменна О.В. Ігрова діяльність як складова сучасних методик розвитку дитини. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Психологічні науки*. 2017. Вип. 6(2). С. 85-90.
9. Дошкільнятам про світ природи: старший дошкільний вік: навч.-метод. посіб. / Г.В. Беленька, Т.С. Науменко, О.А. Половіна. Київ : Генеза, 2013. 112 с.
10. Єфименко М. Сучасне фізкультурне заняття: альтернативний підхід. *Дошкільне виховання*. 2015. №11. С.10-14;
11. Комісарик М. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : підручник / М. Комісарик, Г. Чуйко. Чернівці : Книги – ХХІ, 2013. 484 с.
12. Лазарович Н.Б., Мацук Л.О., Захарасевич Н.В. Підготовка майбутніх вихователів до роботи з обдарованими дітьми в контексті нової редакції базового компонента дошкільної освіти України. *Гірська школа Українських Карпат*. Івано-Франківськ, 2021. № 24. С. 74-79.
13. Методичні аспекти реалізації Базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / О.Л. Кононко, З.П. Плохій, А.М. Гончаренко [та ін.]. К.: Світич, 2009. 208 с.
14. Нечипорук Н.І., Томей О.П. Розвивальні ігри для дошкільників. Харків : Видавнича група «Основа», 2007. 192 с.
15. Половіна О.А. Впроваджуємо Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). *Дошкільне виховання*. 2021. №2. С. 3-10.
16. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості» / Р. М. Борщ, Д. В. Самойлик. Тернопіль : Мандрівець, 2013. 30 с.
17. Рогальська Н.В. Педагогіка дітей раннього віку: навч.-метод. посіб. Умань : ФОП Жовтий О.О., 2015. 150 с.
18. Руденський Р., Жаркова І. Приватні заклади дошкільної освіти як альтернатива державним установам з освітньої підготовки дошкільників. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка*. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2021. № 2. С. 59-66.
19. Рудік О. А. Настільна книга вихователя-методиста ДНЗ. Харків : Основа, 2010. 331 с.
20. Сенсорний розвиток дошкільнят. Ранній вік / М. Л. Кривоніс, О. Л. Дроботій. Х.: Вид-во «Ранок», 2015. 192 с.
21. Федорова М.А. Теорія та методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку: навч. пос. Житомир : ФОП Левковець, 2018. 155 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=5824>